

TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS 2019 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

I. BENDROJI DALIS

Trakų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos (toliau – SVB) misija – užtikrinti Lietuvos gyventojams lygiavertę galimybę naudotis kokybiška informacija, kurti ir skleisti žinias bei idėjas visuomenės socialinei, kultūrinei ir ekonominei pažangai.

Skatinant Lietuvos Respublikos piliečių sąmoningą kultūrinės tapatybės kūrimą, ugdant pagarbą valstybei, jos istorijai, nacionalinei kultūrai, lituanistikos tradicijoms ir paveldui, plėtojant įvairių sričių sinergiją bei puoselėjant kūrybiškumą 2019-ieji Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu buvo paskelbti: Juozo Tumo-Vaižganto, Antano Smetonos, Jono Žemaičio-Vytauto, Vietovardžių, Pasaulio lietuvių ir Lietuvos Nepriklausomybės kovų atminimo metais. Šios bei kitos atmintinos datos, valstybinės šventės, žymių žmonių jubiliejai buvo minimi bibliotekos organizuojamuose renginiuose.

Svarbiausias SVB 2019 m. įvykis – Lentvario filialo perkėlimas į rekonstruotą buvusio kino teatro pastatą. Gruodžio 13 d. duris atvėrė moderni, šiuolaikiška biblioteka ir kultūros rūmai. Lentvario filiale vyko vienas svarbiausių regiono bibliotekų bendruomenės metinių renginių – Vilniaus apskrities regiono bibliotekų tarybos posėdis ir Geriausio metų bibliotekininko apdovanojimai.

Stiprinant rajono tapatybės įvaizdžio kūrimą, kultūros ir meno plėtrą, skatinant gyventojų kultūrinį aktyvumą ir kūrybingumą, ugdant menines ir kultūrinės kompetencijas, skatinant kūrybinių raiškų įvairovę vykdytas projektas „**TRIO: dailė+muzika+poezija**“.

Plečiant vaikų ir jaunimo kultūrinį pažinimą bei saviraišką, naudojant medijas ir informacines technologijas, skatinant naujas kūrybines formas ir profesionalių kultūros, meno kūrėjų iniciatyvas, Trakų rajone vykdytas projektas „**Atrask komiksus su TraKiu!**“ ir edukacinė fotografijos meno programa „**BLYKSTĖ 2019**“.

Sukuriant sąlygas gyventojams pamatyti puikių režisierių – tiek užsienio, tiek lietuvių kūrėjų – filmų, taip praplečiant akiratį ir pasaulėžiūrą, skatinant turiningai leisti laisvalaikį, tobulėti dvasiškai, telktis į bendruomenę ir tapti jos dalimi, taip mažinant socialinę atskirtį, atsižvelgiant į Trakų krašte susibūrusių smalsių ir žingeidžių kinomanų bendruomenės poreikį, vykdytas tęstinis kino vakarų projektas „**Migruojantis kinas 2: kino vakarai tęsiasi**“.

Skatinant vietos gyventojų bendruomeniškumą, socialinę veiklą, vyresnio amžiaus žmonių užimtumą, aktyvų laisvalaikį, turiningą bendravimą, mažinant vienišumą ir uždarumą Rūdiškių filiale įkurtas **Skaitytojų (senjorų) klubas**.

Siekiant sudaryti sąlygas vaikams turiningai ir prasmingai praleisti laisvalaikį, pailsėti, suderinti tai su kūrybine, sportine, menine, pažintine veikla vyko vasaros dienos stovykla „**BŪK besidomintis, unikalus ir kūrybiškas!**“. Stovyklos veiklą finansavo Trakų rajono savivaldybė. Trakų bibliotekos Vaikų literatūros skyriuje buvo vykdoma neformaliojo švietimo programa „**Kūrybiškumo saviraiškos studija**“.

Įgyvendinant projektą „**Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis vieša interneto prieiga bibliotekose**“, Trakų viešojoje bibliotekoje ir Lentvario filiale atnaujinta kompiuterinė įranga, gauti kūrybiniai bei programavimo paketai. Dalyvauta „**Prisijungusi Lietuva: efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė**“ iniciatyvoje, vykdyti gyventojų kompiuterinio raštingumo mokymai.

Atsižvelgiant į darbuotojų prašymus ir siekiant Trakų rajono gyventojams suteikti palankesnes sąlygas naudotis bibliotekų teikiamomis paslaugomis, kaimų filialuose buvo pakeistas darbo laikas.

2019 m. vasarą, esant šiltam orui, Trakų gyventojai turėjo galimybę skaityti lauko erdvėje, kiemelyje prie bibliotekos įrengtoje skaitykloje.

Trakų rajono viešojoje bibliotekoje ir jos filialuose 2019 metais skaitė 8 984 vartotojai, jiems išduoti 328 007 leidiniai, iš viso rajono bibliotekose užregistruota 160 849 lankytojai.

Trakų rajone gyvena 32 489 gyventojai, iš jų 27,7 % gyventojų yra bibliotekos vartotojai.

Metinėje ataskaitoje analizuojama visa bibliotekos veikla, prieinamumas, pateikiami bibliotekos uždaviniai, jų vykdymo seka, vartotojų aptarnavimas, fondo būklė, kraštotyrinė bei metodinė veikla, bibliotekos renginiai.

II. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS

2019 m. SVB tinkle pokyčių nebuvo. Trakų rajone veikė 15 filialų: Trakų viešoji biblioteka, Lentvario, Rūdiškių, Aukštadvario, Bijūnų, Bražuolės, Čižiūnų, Dusmenų, Grendavės, Rykantų, Onušio, Paluknio, Senųjų Trakų, Šklėrių, Šventininkų ir Tiltų filialai.

 Rajono filialai

Nestacionarus aptarnavimas:

- išdavimo punktų nėra;
- bibliobusų nėra;
- knygnešių skaičius – 248.

2019 m. daugelyje filialų pakeistas darbo laikas, nuo kovo 1 d. lankytojai aptarnaujami antradieniais – šeštadieniais, poilsio dienos: sekmadienis, pirmadienis.

Neįgalių ir senyvo amžiaus gyventojų aptarnavimas

Siekiant sudaryti kuo palankesnes sąlygas neįgaliesiems ir senyvo amžiaus skaitytojams naudotis turimais spaudinių fondais, kiekvienas rajono filialas, pasitelkęs į pagalbą savanorius, aptarnauja skaitytojus namuose.

SVB darbuotojai namuose aptarnavo 56 neįgalius ir senyvo amžiaus skaitytojus, aprūpindami juos periodika, knygomis.

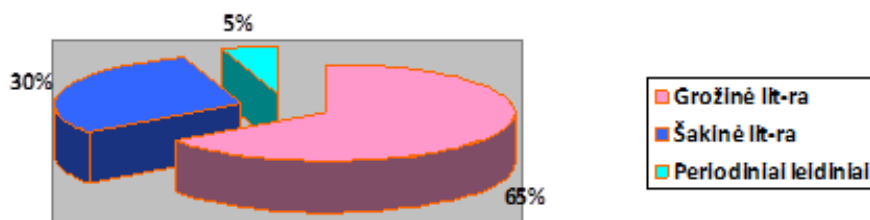
Tolimesnėse gyvenvietėse ar vienkiemiuose įsikūrusiems, ypač pagyvenusiems ir neįgaliems žmonėms, knygas į namus pristatė moksleiviai, šeimos nariai bei patys bibliotekininkai. 2019 m. užregistruoti 248 knygnešiai, kurie aptarnavo 401 vartotoją, jiems buvo išduoti 9 407 dokumentai.

Trakų viešojoje bibliotekoje veikia Lietuvos aklųjų bibliotekos kilnojamoji bibliotekėlė, kuri aptarnauja aklusius bei silpnaregius skaitytojus. Iš viso 2019 m. skaitė 3 skaitytojai, kurie apsilankė po 7 kartus, jiems buvo išduota 169 garsinės knygos. Garsinių knygų fondas yra nuolat atnaujinamas, atsižvelgiant į aklųjų skaitytojų poreikius ir galimybes, todėl nuolat vyksta bendradarbiavimas su Lietuvos aklųjų biblioteka.

III. FONDO FORMAVIMAS

2019 metais Trakų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos fonde iš viso buvo 207 044 fiz. vnt. dokumentų 34 365 pavadinimais:

	Fondo dydis		Grožinė literatūra			Šakinė literatūra (be periodikos)			Periodiniai leidiniai		
	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	%	Pav.	Fiz. vnt.	%	Pav.	Fiz. vnt.	%	Pav.
SVB	207 044	34 365	134 341	64,9	22 173	63 269	30,6	12 073	9 434	4,5	119
VB	57 627	30 248	30 399	52,8	17 685	21 973	38,1	12 445	5 255	9,1	118
Miesto filialuose	55 942	25 833	32 993	59,0	14 993	20 214	36,1	10 735	2 735	4,9	105
Kaimo filialuose	93 475	7 374	70 949	75,9	3 223	21 082	22,6	4 068	1 444	1,5	83

Gyventojų aprūpinimas esamais dokumentais:

Vienam rajono gyventojui tenka dokumentų		Vienam miesto gyventojui tenka dokumentų		Vienam kaimo gyventojui tenka dokumentų	
2019 m.	2018 m.	2019 m.	2018 m.	2019 m.	2018 m.
6,4	6,6	4,4	4,7	8,2	7,8

Vartotojų aprūpinimas esamais dokumentais:

Vienam rajono vartotojui tenka dokumentų		Vienam miesto vartotojui tenka dokumentų		Vienam kaimo vartotojui tenka dokumentų	
2019 m.	2018 m.	2019 m.	2018 m.	2019 m.	2018 m.
23,0	23,5	16,8	16,4	25,0	27,0

Vienam **rajono vartotojui** tenka garsinių ir regimųjų elektroninių dokumentų – 0,4 (iš viso 1 552 fiz. vnt.).

Vienam **miesto vartotojui** tenka garsinių ir regimųjų elektroninių dokumentų – 0,2 (iš viso 885).

Vienam **kaimo vartotojui** tenka garsinių ir regimųjų elektroninių dokumentų – 0,2 (iš viso 692).

Naujų dokumentų įsigijimas

Trakų rajono savivaldybės viešoji biblioteka 2019 metais iš viso įsigijo 8 299 egz. dokumentų 1 389 naujais pavadinimais (tame tarpe knygų – 5 801 egz.). Visi dokumentai įsigyti centralizuotai, iš jų:

- už lėšas, skirtas iš Kultūros ministerijos, 2019 metais nupirkta iš viso 3 434 egz.;
- neatlygintinai gauta 280 egz.;
- labdaros/paramos 591 egz.;
- iš kitų šaltinių (anonim. dovanų, iš skaitytojų vietoje pamestų, kt.) gauta 1 540 egz.;
- periodinių leidinių įsigyta 2 454 egz.

Kultūros ministerijos lėšos, skirtos dokumentų fondams komplektuoti, 2019 metais siekė 27 527 Eur (palyginimui, 2018 m. – 27 229 Eur). 2019 metais lėšų skirta šiek tiek daugiau nei 2018 metais. Trakų rajono savivaldybė 2019 m. periodinių leidinių prenumeratai skyrė 9 300 Eur (2018 m. – 9 300 Eur).

2019 m. vienam gyventojui rajone dokumentams įsigyti teko (Eur):

- iš viso – 1,17 Eur (2018 m. – 1,13 Eur),
- iš Kultūros ministerijos skirtų lėšų – 0,85 Eur (2018 m. – 0,84 Eur),
- iš savivaldybės skirtų lėšų (periodiniams leid.) – 0,29 Eur (2018 m. – 0,29 Eur).

	Gauta iš viso		Grožinės literatūros		Šakinės literatūros (be periodikos)		Periodinių leidinių	
	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Pav.
SVB	8 299	1 389	4 559	834	1 486	547	2 454	8
VB	1 606	941	681	524	434	417	491	0
Miesto filialuose	1 940	722	908	460	412	256	620	6
Kaimo filialuose	4 753	750	2 770	556	640	186	1 343	8

Vienas miesto filialas naujų dokumentų vidutiniškai gavo 970 fiz. vnt. (2018 m. – 1 157 fiz. vnt.), vienas kaimo filialas – vidutiniškai 366 fiz. vnt. (2018 m. – 357 fiz. vnt.). Periodinių leidinių vienas miesto filialas vidutiniškai gavo 310 fiz. vnt. (2018 m. – 342 fiz. vnt.), o kaimo filialas – vidutiniškai 103 fiz. vnt. (2018 m. – 105 fiz. vnt.).

Savivaldybės viešojoje bibliotekoje **naujai gautų dokumentų procentas** visame dokumentų fonde sudaro **4,0 proc.** (2018 m. – 3,9 %), iš jų:

- VB – 2,8 proc. (2018 m. – 2,6 %),
- MF – 3,5 proc. (2018 m. – 3,8 %),
- KF – 5,1 proc. (2018 m. – 4,8 %).

Gyventojų aprūpinimas naujai gautais dokumentais:

Vienam rajono gyventojui teko naujai gautų dokumentų		Vienam miesto gyventojui teko naujai gautų dokumentų		Vienam kaimo gyventojui teko naujai gautų dokumentų	
2019 m.	2018 m.	2019 m.	2018 m.	2019 m.	2018 m.
0,3	0,3	0,2	0,2	0,4	0,4

Dokumentų nurašymas

	Nurašyta iš viso		Grožinės literatūros		Šakinės literatūros (be periodikos)		Periodinių leidinių	
	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Pav.
SVB	15 735	2 002	5 359	1 104	3 300	890	7 076	8
VB	2 069	1 083	984	883	314	200	771	0
Miesto filialuose	6 557	1 737	2 243	1 007	914	725	3 400	5
Kaimo filialuose	7 109	1 026	2 132	523	2 072	495	2 905	8

Nurašymo priežastys:

- susidėvėję ir vartotojų sugadinti dokumentai – 8 507 fiz. vnt. (54,1 %),
- praradę aktualumą dokumentai – 7 092 fiz. vnt. (45,1 %),
- vartotojų prarasti dokumentai, bet pakeisti kitais – 52 fiz. vnt. (0,3 %),
- dėl kitų priežasčių prarasti dokumentai – 84 fiz. vnt. (0,5 %).

Rajono bibliotekų fonduose nuolat nurašoma daug praradusių aktualumą bei susidėvėjusių leidinių, ir tai bus daroma ateityje. Bibliotekos turi atsinaujinti ir žavėti skaitytojus bei lankytojus savo aktualumu, naujai išleistais leidiniais, inovacijomis, įdomiais renginiais.

Fondo panaudojimas

Bendras fondo apyvartos rodiklis – 1,6 (2018 m. – 1,6), iš jų:

- VB – 1,5 (2018 m. – 1,5),
- miesto filialuose – 2,4 (2018 m. – 2,4),
- kaimo filialuose – 1,1 (2018 m. – 1,1).

IV. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2019 m. Trakų rajone gyveno 32 489 gyventojai (2018 m. – 32 492 gyv.).

Vartotojų skaičius:

2019 m. SVB užregistruota 8 984 vartotojai (2018 m. – 9 111), iš jų:

	Vartotojų skaičius		
	2019 m.	2018 m.	2017 m.
VB	1 930	1 867	1 862
Miesto filialuose	3 322	3 698	3 499
Kaimo filialuose	3 732	3 546	3 599

Vartotojų vaikų telkimas:

Trakų rajone gyvena 4 993 vaikai iki 16 metų (2018 m. – 4 993). 2018 m. Trakų SVB užregistruoti 2 881 vartotojai vaikai (2018 m. – 2 805), iš jų:

	Vartotojų vaikų skaičius		
	2019 m.	2018 m.	2017 m.
VB	745	691	688
Miesto filialuose	1 242	1 233	1 065
Kaimo filialuose	894	881	936

Lankomumas:

2019 m. SVB apsilankė 160 849 lankytojai (2018 m. – 159 109), iš jų:

	Apsilankymų skaičius		
	2019 m.	2018 m.	2017 m.
VB	45 723	45 457	45 162
Miesto filialuose	53 106	53 183	52 721
Kaimo filialuose	62 020	60 469	60 767

2019 m. SVB vidutiniškai per 1 dieną apsilankė 640 lankytojų (2018 m. – 720).

Vaikų lankomumas:

2019 m. vaikai SVB apsilankė 69 002 kartų (2018 m. – 70 305). Vienas vaikas bibliotekoje vidutiniškai lankėsi 12 kartų.

	Vaikų apsilankymų skaičius		
	2019 m.	2018 m.	2017 m.
VB	16 911	16 921	16 894
Miesto filialuose	23 791	26 570	25 822
Kaimo filialuose	28 300	26 814	28 400

Dokumentų išduotis:

Per ataskaitinius metus SVB išduota 328 007 fiz. vnt. (2018 m. – 332 520), iš jų:

	Dokumentų išduotis		
	2019 m.	2018 m.	2017 m.
VB	88 798	84 903	83 564
Miesto filialuose	135 035	146 075	141 890
Kaimo filialuose	104 174	101 542	108 933

Vienam vartotojui vidutiniškai išduota 36,5 fiz. vnt. dokumentų.

Dokumentų išduotis vaikams:

Iš viso vaikams SVB išduota 106 368 fiz. vnt. (2018 m. – 110 510) dokumentų. Vienas vartotojas vaikas vidutiniškai paėmė 37 fiz. vnt. dokumentų.

	Dokumentų išduotis vaikams		
	2019 m.	2018 m.	2017 m.
VB	24 955	24 521	23 580
Miesto filialuose	42 269	48 377	47 192
Kaimo filialuose	39 144	37 612	40 996

Vartotojams skirtų darbo vietų skaičius:

2019 m. SVB vartotojams buvo skirtos 197 (2018 m. – 203) darbo vietos, iš jų:

	Vartotojams skirtos darbo vietos		
	2019 m.	2018 m.	2017 m.
VB	57	55	43
Miesto filialuose	42	42	42
Kaimo filialuose	98	106	107

Internetas

Visuose SVB padaliniuose teikiamos nemokamos interneto paslaugos. Įrengtas bevielis interneto ryšys suteikia galimybę bibliotekos vartotojams naudotis informaciniais šaltiniais savo telefonuose, turimuose nešiojamuose kompiuteriuose, planšetiniuose įrenginiuose.

2019 m. SVB buvo 123 kompiuterizuotos darbo vietos su interneto prieiga, iš jų 85 vartotojams:

	Kompiuterizuotos darbo vietos vartotojams		
	2019 m.	2018 m.	2017 m.
VB	26	24	15
Miesto filialuose	11	15	12
Kaimo filialuose	48	48	49

Prieiga

2019 m. SVB vartotojai bibliotekos paslaugomis naudojosi vidutiniškai 251 darbo dieną (2018 m. – 221), iš jų:

- **VB** – 251 d. d. (2018 m. – 288),
- **miesto filialuose** – 251 d. d. (2018 m. – 289),
- **kaimo filialuose** – 140 d. d. (2018 m. – 198).

Vartotojų orientavimas ir apmokymas:

2019 m. dalyvavome suaugusiųjų švietime, buvo vedami nemokami grupiniai gyventojų kompiuterinio raštingumo ir interneto pradmenų mokymai. Kompiuterinio raštingumo kursuose mokėsi pradedantieji ir pažengusieji.

Metų bėgyje apmokyta tūkstantis rajono gyventojų, kuriems išduoti 122 kompiuterinio raštingumo pažymėjimai. Vartotojų apmokymui buvo skirtos 4 198 valandos, taip pat suteikta 12 354 konsultacijos, iš kurių 2 657 individualios.

Konsultacijų temos: paieška internete, el. valdžios vartai, el. prekyba, švietimas, kultūra ir laisvalaikis, sveikata, darbo paieška, atsargus elgesys internete. Mokoma buvo šių temų: dirbti Microsoft Word ir Excel programomis, elektroninio pašto sukūrimo ir naudojimosi Skype

programa, skaidrių sukūrimo Microsoft PowerPoint programa ir informacijos paieška elektroninėse svetainėse.

2019 m. vartotojai naudojami ir susipažino su 4 užsienio ir 1 lietuviška duomenų baze: „Naxos music library“, „EBSCO Publishing“ ir „Infolex“, „Academic video online“ ir „Music and dance online“. Vyko 6 duomenų bazių pristatymai, kuriuose dalyvavo 59 lankytojai. Bazių pristatymai vyko Trakų VB ir Aukštadvario filiale.

Infolex teisinės duomenų bazės informacija naudojosi 524 lankytojai, **NAXOS Music Library** – 432 ir **EBSCO Publishing** – 982. Prisijungimų aktyvumą lėmė informacijos viešinimas ir galimybė prisijungti nuotoliniu būdu.

Trakų VB suaugusiųjų aptarnavimo sk. ir Rūdiškių filiale vyko mokymai pagal „Prisijungusi Lietuva: efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė“ vykdomą projektą.

Pažengusiųjų dalyvių grupė kūrė ir redagavo dokumentus, o juos parengę įkeldavo į „Google“ dokumentų saugyklą; aptarė debesų kompiuterijos suteikiamos prieigos galimybes prie virtualių IT resursų; prisijungė prie internetinių susitikimų ir bendravimo priemonių: „Skype“, „Messenger“, „Viber“, socialinių tinklų: „Facebook“, „Instagram“, „Klasė.lt“, „LinkedIn“. Aiškinosi, kaip saugiai naudotis technologijomis, mokėsi redaguoti skaitmenines nuotraukas, kurti jų koliažus, albumus, redaguoti ir saugiai įkelti į interneto saugyklą, skenuoti, atsakingai skelbti skaitmeninį turinį ir dalintis nuotraukomis internete; aiškinosi internetinės tapatybės naudojimą elektroniniame pasaulyje, slaptažodžių saugą, duomenų vagystes ir prevenciją; analizavo, kaip atskirti saugias ir patikimas svetaines, taupant vietą diske ar dėl kitų sumetimų, aiškinosi, kaip galima išvalyti laikinuosius interneto failus ir naršymo žurnalą, kaip baigus darbą įvairiose svetainėse saugiai atsijungti. Išmoko sukurti pristatymą naudojant „Google“ skaidrių kūrimo aplinką, įterpti turinį į pateiktas skaidres ir atlikti nesudėtingas turinio formatavimo komandas, demonstruoti ir atspausdinti pateiktą.

Pradedančiųjų dalyvių grupė aiškinosi, pagal kokius parametrus išsirinkti kokybiškus skaitmeninius įrenginius, išmoko naudotis klaviatūra, parengė elektroninį dokumentą, mokėsi jį įrašyti į laikmeną, jungėsi prie „WiFi“ tinklo, domėjosi, kaip atlikti informacijos paiešką internete, išmoko patalpinti skelbimą virtualioje erdvėje, sukurti aplankalus, kopijuoti dokumentus, pervadinti ir atlikti failų paiešką, sukurti el. pašto paskyrą, parašyti elektroninį laišką, jį išsiųsti, atsakyti, persiųsti ir ištrinti nereikalingus laiškus. Taip pat sužinojo apie naudingas paslaugas internete.

Vyko projekto „Prisijungusi Lietuva“ **tiesioginių transliacijų ciklai:**

- „Saugesnio interneto savaitė 2019“;
- „Skaitmeninė savaitė“;
- „Senjorų dienos internete 2019“.

Tarpbibliotekinis aptarnavimas:

2019 m. tarpbibliotekiniu abonementu pasinaudojo 2 vartotojai. Tarpbibliotekiniu abonementu buvo išsiųstos 56 užklausos kitoms bibliotekoms ir gauti 37 dokumentai (2018 m. – 80 užklausų, gauti 75 dokumentai). Gauta 19 neigiamų atsakymų, kadangi užsakymo metu vienetiniai egzemplioriai jau buvo išduoti.

V. RENGINIAI

2019 m. įvairiomis darbo formomis ir priemonėmis minėjome svarbias Lietuvai datas: Lietuvos Nepriklausomybės kovų atminimo, Pasaulio lietuvių, Lietuvos šaulių sąjungos, Lietuvos rašytojo, visuomenės veikėjo, pedagogo Juozo Tumo-Vaižganto, Pirmojo Lietuvos Prezidento A. Smetonos metus. Dalyvavome Nacionalinės Lietuvos bibliotekų ir Šiaurės šalių bibliotekų savaitės renginiuose, Metų knygos rinkimų ir „Knygų Kalėdų“ akcijose, vasaros skaitymo varžytuvėse „Skaitymo iššūkis“, miestų šventėse, „Naisių vasaros“ konkurse „Vaikų Velykėlės 2019“, kartu su „BMW Mototourism Sprint 2019 Vilnius-Kaunas“ dalyviais paminėjome Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos šimtmetį, organizavome tradicinius literatūrą vakarus, Nacionalinį diktantą ir Nacionalinę viktoriną bibliotekoje.

Taip pat tradiciškai organizavome susipažinimo su biblioteka ekskursijas pradinukams ir darželinukams, edukacinius užsiėmimus ir kūrybines dirbtuves vaikams.

Bibliotekos renginiais paminėjome Laisvės gynėjų dieną – Sausio 13, Lietuvos valstybės atkūrimo dieną – Vasario 16, Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dieną – Kovo 11, Gedulo ir vilties dieną – birželio 14, Valstybės (Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo) dieną – Liepos 6, Juodojo kaspino dieną – rugpjūčio 23, Tarptautinę vaikų gynimo dieną, Pasaulinę Žemės dieną, Pasaulinę gyvūnų globos dieną, Saugaus interneto dieną, Europos dieną, Pyragų dieną. Rengėme parodas valstybinėms šventėms ir įžymioms datoms, žymių žmonių bei rašytojų jubiliejams paminėti.

Minėjome Grendavės filialo 70-metį.

Vyko teminės bei meno parodos: keramikos darbų, tapybos, fotografijos, knygų ir kt. Organizavome knygų pristatymus, susitikimus su rašytojais, knygų leidėjais, menininkais, žymiais kraštiečiais, teisininkais, politikais, Lietuvai nusipelnusiais žmonėmis, įvairių akcijų dalyviais.

Vyko paskaitos-seminarai: „Kvėpavimo ABC: kaip įtampą paversti atsipalaidavimu?“, „Sveikata priklauso tau/Biorezonansinės technologijos“, „Vaistažolės – maistas ir vaistas“, „Sveiko gyvenimo link“.

Trakų viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyriuje buvo vykdoma neformaliojo švietimo programa „Kūrybiškumo saviraiškos studija“. Studija vykdo dvi pakraipas: teatro saviraišką ir kūrybines dirbtuves. Studijos veiklos plėtėsi – įkurtos vaikų grupės Rūdiškių miesto bibliotekoje ir Aukštadvario filiale.

Šiais metais vyko 11-asis (pavasario) ir 12-asis (rudens) intelektualinio žaidimo „Auksinis protas“ sezonai, kurie kvietė praleisti kiekvieną antradienį smagiai lavinant protą. Pavasario sezoną sudarė 16 žaidimų, o rudens – 13.

Švęsdamos Vasario 16-ąją – Lietuvos valstybės gimtadienį, Trakų viešosios bibliotekos ir filialų bibliotekininkės organizavo akciją „Švęsk Vasario 16-ąją kartu“ ir šventės išvakarėse aptarnavo savo skaitytojus pasipuošusius tautiniais kostiumais. Be to, antrus metus biblioteka prisijungė prie LRT akcijos „Vėliava Lietuvai“ ir iškėlė 14 Lietuvos valstybės trispalvių. Taip pat biblioteka prisijungė šiemet dar prie vienos gražios iniciatyvos – LR Prezidentės Dalios Grybauskaitės organizuojamos akcijos „Vasario 16-ąją švęsk linksmi ir išradingai“, kurioje aprašėme ir pristatėme savo akcijų veiklas.

Vyko informatyvus susitikimas su Trakų visuomene – bibliotekoje lankėsi Socialinės apsaugos ir darbo ministras Linas Kukuraitis kartu su Seimo socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininko pavaduotoju Tomu Tomilinu. Gyventojai turėjo galimybę pabendrauti tiesiogiai ir užduoti jiems aktualius klausimus, tokius kaip, pvz.: pensijų fondai, pinigai, skirti vaikams ir pan.

Tradiciškai buvo rašomas Nacionalinis diktantas. Šiomet diktantas buvo rašomas pagal LRT radijo bangomis ir internete sklindantį Dovelės Filmanavičiūtės tekstą „Odė moterystei“.

Minint 2019 m. LR Seimo paskelbtus Jono Žemaičio-Vytauto metais, buvo demonstruojamas 1995 m. Lietuvos televizijoje pagal Eugenijaus Ignatavičiaus ir Juozo Saboliaus scenarijų sukurtas dokumentinis filmas „Ketvirtasis prezidentas“ (rež. Juozas Sabolius). Toliau vykdomas Trakų viešosios bibliotekos kino vakarų projektas „Migruojantis kinas 2: kino vakarai tęsiasi“. Tai projekto „Migruojantis kinas“, pasibaigusio prieš kelis metus, tęsinys. Tęsiant kino vakarų ciklą, 2019 m. buvo parodyti 8 „Kino pavasario“ filmai. 2019 m. balandžio 11 d. Lietuvoje startavo antrasis kino projektas „Izraelio kinas tavo mieste“. 2018 m. ši Izraelio ambasados iniciatyva subūrė daugiau kaip 30 Lietuvos miestų savivaldybių ir jų atstovaujamų kultūros organizacijų ir pristatė per 150 Izraelio kino seansų, kuriuos aplankė daugiau kaip 6 000 Lietuvos žiūrovų. Izraelio kinu mėgautis antrus metus iš eilės galėjo ir trakiečiai bei miesto svečiai. Kino programą sudarė 5 filmai. Kiekvienas filmas buvo rodomas originalo – hebrajų – kalba su lietuviškais subtitrais. Prisijungėme prie iniciatyvos „Kinas po žvaigždėmis“ ir kartu su visa Lietuva rugpjūčio 5-ąją demonstravome restauruotą rež. A. Žebriūno lietuvių kino klasika tapusią „Riešutų duoną“.

Balandžio paskutinę savaitę tradiciškai minėjome 19-ąją Nacionalinę Lietuvos bibliotekų savaitę „Ateik – sužinok ir išmok“. Šios savaitės metu veikė kraštotyros paroda „Trakų viešoji biblioteka 2018 metais“, kurioje eksponuojami svarbiausi rajono bibliotekų įvykiai ir veiklos, vyko Mažoji knygų mugė, kurioje dalyvavo leidykla „Baltos lankos“. Knygų mugės metu bibliotekos lankytojai turėjo progą įsigyti įvairaus žanro knygų leidyklos kainomis.

Minėjome Lietuvos 15-os metų narystės Europos Sąjungoje sukaktį: tradiciškai ryte Trakų lopšelio-darželio „Obelėlė“ teritorijoje buvo pasodintas Europos medelis, vyko aitvarų gamybos dirbtuvės iš ekologiškų medžiagų, leidome aitvarus į orą, taip paskleisdami savo balsus ir sveikinimus visai Europai. Skambant Lietuvos ir Europos himnams, buvo pakeltos Lietuvos ir Europos Sąjungos vėliavos. Vienas svarbiausių renginio akcentų – „Diskusijų tribūna“, kurio tikslas – šviesti gyventojus, skatinti domėtis, analizuoti ir suprasti Europos Sąjungos naudą, Lietuvai būnant jos nare jau 15-a metų, deklaruoti ES pamatines idėjas, papasakoti jaunimui, kokia naudinga, ES inicijuota, „Erasmus+“ programa. Tuo pačiu metu bibliotekoje veikė Šveicarijos lietuvių bendruomenės kilnojamoji fotografijų paroda „Lietuvių Šveicarija“, skirta LR Seimo paskelbtiems Pasaulio lietuvių metams. Šventės metu vyko įvairūs žaidimai, pramogos, buvo dalinama ES atributika.

Minint Gedulo ir vilties dieną, birželio 14-ąją bibliotekoje vyko popietės-susitikimai su Trakų rajono tremtiniais, politiniais kaliniais bei Lietuvos šaulių sąjungos Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Trakų 6-osios kuopos šauliais.

Trakų kultūros rūmų salėje vyko Jaunimo organizacijų mugė, kurioje savo veiklas ir kaip prisideda prie jaunimo politikos formavimo pristatė įvairios Trakų rajono jaunimo organizacijos ir kitos įstaigos, dirbančios su jaunimu. Savo veiklas, vykdomas edukacijas ir įgyvendinamus projektus pristatė ir Trakų viešoji biblioteka. Mugės iniciatorius – Trakų rajono savivaldybė.

Ketvirtus metus organizavome „Pyragų dieną“ kartu su savo lankytojais ir rinkome lėšas, taip prisidedami prie „Išsipildymo akcijos“.

Vyko „Knygos teatro“ spektaklis visai šeimai „Baltas Niekas arba Draugystė tyliai“ pagal Sigito Gedos eiles. Spektaklis skirtas „Trakai – Kalėdų Senelių sostinė“ ir „Trakai – Lietuvos kultūros sostinė 2020“ renginių ciklui.

Tradiciškai vyko labdaros ir paramos fondo „Švieskime vaikus“ akcija (fondas įkurtas 2013 m.). Fondo misija – aprūpinti Lietuvos bibliotekas, mokyklas, darželius geriausiomis lietuvių autorių knygomis vaikams. Direktorė Vaida Mandrijauskaitė supažindino su fondo veikla, pristatė

atrinktas naujausias vaikiškas knygas ir padovanojo jas Trakų rajono ir švietimo įstaigų bibliotekoms.

2019 m. buvo suorganizuoti 789 masiniai renginiai (2018 m. – 653). Iš jų 298 – kompleksiniai, 204 – žodiniai, 287 – vaizdiniai. Iš viso renginiuose lankėsi 13 152 lankytojai (Priedas Nr.1).

	Renginiai ir jų lankytojai				
	Renginių skaičius	Kompleksiniai renginiai	Žodiniai renginiai	Vaizdiniai renginiai	Lankytojų skaičius
VB	190	85	36	69	5 946
Miesto filialuose	199	110	27	62	2 884
Kaimo filialuose	400	103	141	156	4 322

Iš jų – 413 renginių buvo skirti vaikams (2018 m. – 344), kuriuose apsilankė 6 154 lankytojai vaikai (2018 m. – 7 007), iš jų:

	Renginiai vaikams				
	Renginių skaičius	Kompleksiniai renginiai	Žodiniai renginiai	Vaizdiniai renginiai	Lankytojų skaičius
VB	90	37	19	34	2 275
Miesto filialuose	96	59	17	20	1 316
Kaimo filialuose	227	76	87	64	2 563

Nemokamos paslaugos:

Trakų SVB taip pat teikia nemokamas paslaugas: spaudinių išdavimas į namus, naudojimasis periodika ir retais spaudiniais skaityklose, garsinių ir Brailio rašto knygų išdavimas akliems ir silpnaregiams, spaudinių pristatymas į namus neįgaliesiems, galimybė naudotis bibliotekos katalogais, kartotekomis, LIBIS, prenumeruojamomis duomenų bazėmis ir kitomis informacijos priemonėmis; darbas kompiuteriu, planšetiniais kompiuteriais su prieiga prie interneto, garso ir vaizdo įrašais; dalyvavimas renginiuose, parodose, specialistų konsultacijose, filmų demonstravimuose, ekskursijose po bibliotekas, kompiuterinio raštingumo mokymuose.

Mokamos paslaugos:

Trakų SVB teikia mokamas paslaugas, remiantis patvirtintais Trakų rajono savivaldybės tarybos 2014 m. gruodžio 4 d. sprendimu Nr. S1-393 mokamų paslaugų įkainiais.

Vartotojai moka už skaitytojo pažymėjimo įsigijimą, dokumentų kopijavimą, spausdinimą, skenavimą, pranešimo išsiuntimą faksu, dokumentų įrišimą, dokumentų laminavimą, teksto surinkimą. Iš viso per 2019 m. spec. lėšų surinkta 2 500 Eur.

Bibliotekos įvaizdžio formavimas:

Visa informacija apie Trakų viešosios bibliotekos paslaugas ir veiklą skelbiama bibliotekos interneto svetainėje www.trakubiblioteka.lt.

Informacija apie bibliotekos veiklą, renginius taip pat buvo talpinama Trakų rajono savivaldybės interneto svetainėje www.trakai.lt, Lietuvos bibliotekų portalo svetainėje www.bibliotekos.lt, respublikinėse internetinėse svetainėse www.regionunaujienos.lt, www.manokrastas.lt, www.etaplus.lt, Trakų turizmo ir informacijos centro portale [12](http://www.trakai-</p>
</div>
<div data-bbox=)

visit.lt ir jų LED ekrane, *www.trakietis.lt*, socialiniuose tinklalapiuose *www.blogspot.com*, *www.facebook.com*, *www.delfi.lt*, *http://metuknygosrinkimai.skaitymometai.lt/*, respublikinėje ir rajoninėje spaudoje.

Publikacijos spaudoje ir internete:

Iš viso straipsnių – 342, iš jų bibliotekos darbuotojų – 311, kitų – 31;

Rajono spaudoje – 84, iš jų bibliotekos darbuotojų – 59, kitų – 25;

Respublikinėje spaudoje – 41, iš jų bibliotekos darbuotojų – 35; kitų – 6;

Visi 311 bibliotekos darbuotojų straipsnių buvo publikuojami internetinėje erdvėje.

VI. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYROS VEIKLA

Katalogų ir kartotekų sistema

Kraštotyros kartoteka apima 12 dėžučių su 14 111 kortelių. Į šią kartoteką įjungiami apie Trakų rajoną dokumentų analiziniai aprašai iš respublikinės spaudos. Respublikinėje spaudoje 2019 m. apie Trakų rajoną buvo rašyta 184 vnt., tad su 2019 m. kortelėmis fondą sudaro 12 dėžučių su 14 295 kortelėmis.

LIBIS Nacionalinės bibliografijos duomenų bankas 2019 m. papildytas rajoninių laikraščių „Galvės“ 675 ir „Trakų žemės“ 994 analiziniais įrašais, iš viso 1 669 įrašais. Sukurti 184 analiziniai respublikinių leidinių įrašai ir suskaitmeninti 289 laikraščiai ir žurnalai apie Trakų krašto įvykius, kraštiečių nuopelnus, pasiekimus.

Suaugusių vartotojų aptarnavimas kraštotyrine tematika

2019 m. Trakų viešosios bibliotekos kraštotyros skyriaus buvo atsakyta į 168 užklausas kraštotyrine tematika.

Kaip ir kasmet, TVB suaugusių vartotojų aptarnavimo-kraštotyros skyrius glaudžiai bendradarbiavo su įstaigomis – Trakų r. savivaldybės Kultūros ir turizmo skyriumi – teikdamas informaciją apie TVB kraštotyros skyriaus paruoštas parodas, sukauptą medžiagą; su Trakų bazilika ir St. Augėnu – pasidalindamas trijų paruoštų virtualių parodų ciklą medžiaga Trakų viešosios bibliotekos tinklalapyje apie Trakų Švč. Mergelės Marijos paveikslą, jo istoriją, sekinius, stebuklus ir kt.

TVB sistemingai pildė, naujino, sistemino, rinko, skenavo kraštotyrinę informaciją apie Trakų kraštą ir kraštiečius iš įvairių galimų šaltinių: spaudos, bendradarbiaudama su kraštiečiais, kaupdama fotovaizdus apie Trakus ir Trakų kraštą ir kt. Kraštotyros fondą 2019 m. papildė nauji leidiniai, susiję su Trakų kraštu, bei kraštiečių išleisti ir dovanoti leidiniai, spaudiniai. Dalis jų įsigyta už bibliotekai skirtas lėšas, dalį retų spaudinių padovanojo kraštiečiai iš savo privačių bibliotekų fondų.

Per 2019 metus iš ciklo „Prasmė ir grožis Trakų krašto bibliotekų fonduose“ buvo paruoštos:

➤ 7 ciklo dalyje buvo pristatyta unikali tarpukario Lietuvos filokartijos kolekcija iš Kazimiero ir Petronėlės Žagrakalių kolekcijos tarpukario Kauno tematika ir skirta Lietuvos Respublikos Seimo paskelbtiems Laikinosios sostinės – Kauno metams;

➤ 8 ciklo dalis buvo skirta Pasaulio lietuvių metams iš privačių fondų tarpukario filokartijai bei korespondencijai religine tematika iš aukščiau minėtų šviesios atminties Žagrakalių kolekcijos;

➤ 9 ciklo dalis savotiškai „susišaukė“ su Lietuvos Respublikos Seimo paskelbtais Pasaulio lietuvių metais.

Be šių parodų buvo paruoštos 6 literatūrinės-kraštotyrinės parodos. Apie visas šias parodas parašyti išsamūs straipsniai ir publikuoti rajoninėje spaudoje.

2019 m. pagrindinė kraštotyrinė veikla buvo skirta informacijos ir duomenų apie Trakų viešosios bibliotekos istoriją ir veiklą nuo 1940 m. rinkimui, sistemimui, vaizdinės medžiagos peržiūrai, atrankai bei skenavimui, bendravimui su bibliotekoje dirbusiais darbuotojais bei jų archyvų analizei. Apžvelgus sukauptą ir išanalizuotą medžiagą, parašyta 80 preliminarinių Trakų viešosios bibliotekos istoriją reprezentuojančių epizodų-akimirų laiko tėkmėje, pradedant 1940 m. ir baigiant nūdienu.

Be aukščiau numatytos veiklos, kraštotyros skyrius sistemingai peržiūri visą prenumeruojamą TVB respublikinę ir Trakų rajoninę spaudą, fiksuoja straipsnius bei sudaro bibliografinius aprašus apie Trakus, Trakų kraštą ir kraštiečius respublikinėje ir rajoninėje spaudoje, skenuoja ir archyvuoja straipsnius į Trakų VB kraštotyros fondo dokumentinį ir skaitmeninį archyvą rubrikose – „Trakai ir Trakų kraštas“, „Kraštiečiai“, lygiagrečiai kaupia informaciją apie Trakų VB ir pan.

Vykdomas 2018 m. pradėtas preliminarus-juodraštinius tęstinis darbas – dalykinė abėcėlinė rodyklė „Trakų krašto asmenybės“ bei chronologinė rodyklė „Įsimintinos Trakų krašto datos“ ir kt., papildomi seni aplankalai nauja informacija. Minėtos rubrikos ir informacija sistemingai pildoma, koreguojama, archyvuojama, sisteminama, rūšiuojama, apipavidalinama, komplektuojama atsižvelgiant į informacijos aktualumą ir gausą, talpinama į atskirus aplankalus bei saugoma TVB kraštotyros fondo skaitmeniniame duomenų banke, dalis – spausdintuose, šviestuose ir rankraštiniuose variantuose, teminiuose aplankaluose.

Taip pat 2018 m. pradėti kaupti ir skenuoti statistiniai duomenys iš respublikinės spaudos leidinių apie Trakų rajoną kitų Lietuvos rajonų statistikos kontekste. Šie duomenys kaupiami virtualiame TVB kraštotyros archyve ir 2019 m. eigoje buvo vis papildomi.

Bendradarbiaujama su partneriais – Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešąja biblioteka, vykdam projektą „Vilnijos vartai“ (pateikiama informacija apie Trakų r. savivaldybės kunigaikščio Vytauto Didžiojo nominantus, Trakų rajono bibliotekų kraštotyros parodas ir kt.), pildoma ir koreguojama jau esanti informacija.

Kraštotyros fondas

Viešosios bibliotekos kraštotyros fondą sudaro 2 668 dokumentai. 2019 m. VB kraštotyros fondas pasipildė naujais, 42 vertingais leidiniais, kuriuose minimas Trakų kraštas ir su juo susiję įvykiai, žmonės ir kt.

2019 m. fondas pasipildė 25 naujais aplankalais, tame tarpe vienu CD. 2019 m. TVB kraštotyros fonde yra 510 kraštotyrinių aplankalų.

Tęsiami ir papildomi, sudaromi nauji, esant galimybei skaitmeninami bei skaitmeniniame formate saugojami ir pildomi aplankalai bei laikmenos su naujausia informacija. Populiarūs skaitytojų tarpe aplankai: „Trakų bažnyčios ir dvasininkai“, „Trakų bazilika“, „Trakų krašto tremtiniai“, „Trakų nacionalinis parkas“, „Baltijos kelio archyvas“, „Aukštadvario RP“, „Trakų pilys“, „Trakų istorijos muziejus“ ir kt. Tai pat seni aplankalai peržiūrimi ir apipavidalinami, suteikiant jiems patrauklesnę išvaizdą ir patogesnes naudojimo galimybes.

TVB kraštotyros parodos

2019 m. TVB paruošė 9 parodas kraštotyrine tematika: jų tarpe 6 literatūrinės-kraštotyrinės, 3 iš ciklo „Prasmė ir grožis Trakų krašto bibliotekų fonduose“. Parodose, bendradarbiaujant su kraštiečiais, pristatomos retos, privačiose bibliotekose esančios knygos ir kitokio pobūdžio spaudiniai.

LIBIS PĮ diegimas

2019 m. biblioteka ir toliau tęsė LIBIS diegimą, kurdama knygų ir analizikos elektroninius katalogus. Iš viso 2020 metų pradžioje elektroniniame kataloge yra 111 206 bibliografiniai įrašai. 2019 m. buvo tęsiamas ir analizinio katalogo kūrimas, 2020 m. pradžioje yra 35 528 bibliografiniai įrašai. Iš jų rajoniniuose laikraščiuose („Galvė“ ir „Trakų žemė“) yra 27 002 bibliografiniai įrašai. Per 2019 m. elektroninis katalogas pasipildė 1 717 bibliografiniais įrašais.

Bibliografinių įrašų skaičius Trakų VB suaugusių vartotojų skyriaus elektroniniame kataloge – 89,1 %.

Visi VB filialai jau yra susikūrę savo elektroninius katalogus. Nuo 2017 metų startavo Skaitytojų aptarnavimo posistemis Lentvario filiale ir Trakų VB Vaikų literatūros skyriuje, 2018 m. – Rūdiškių filiale, 2019 m. – Aukštadvario ir Paluknio filialuose.

Katalogų sistema

Nuo 2017 metų pradžios, bibliotekos direktoriaus įsakymu, yra nutraukiamas kortelinio katalogo pildymas.

Bibliografinis informacinis vartotojų aptarnavimas

2019 m. atsakyta į 7 742 bibliografines užklausas (2018 m. – 5 273), iš jų:

	2019 m.	2018 m.	2017 m.
VB	2 558	1 752	1 748
Miesto filialuose	3 066	1 895	1 996
Kaimo filialuose	2 118	1 626	1 727

Atsakant į užklausas, buvo naudojamos knygomis, periodika, bendrąja straipsnių kartoteka, enciklopedijomis, žinynais, internetu, elektroninėmis duomenų bazėmis. Pagal užklausų tematiką daugiausia atsakyta į istorijos ir geografijos; gamtos mokslų; medicinos, psichologijos; kraštotyros ir kt.

VII. METODINĖ IR PROJEKTINĖ VEIKLA

Trakų SVB buvo organizuojami seminarai, pasitarimai, praktiniai mokymai, gerosios patirties pasidalijimai, skirti profesionalumui ugdyti. Į bibliotekos pasitarimus buvo kviečiami įvairių sričių specialistai.

Trakų SVB darbuotojai 2019 m. kėlė kvalifikaciją ne tik Trakų viešojoje bibliotekoje, bet ir Trakų švietimo pagalbos tarnybos, Trakų rajono savivaldybės, Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos, Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešosios bibliotekos, IBBY skyriaus, LBD ir kt. organizuojamuose seminaruose, mokymuose, profesinėse išvykose,

festivaliuose. Dalyvavome projekto „Prisijungusi Lietuva: efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė“ organizuojamuose skaitmeninio raštingumo mokymuose.

Lentvario miesto bibliotekoje vyko vienas svarbiausių regiono bibliotekų bendruomenės metinių renginių – Vilniaus apskrities regiono bibliotekų tarybos posėdis ir Geriausio metų bibliotekininko apdovanojimai. Susitikimo metu aptarti svarbiausi darbiniai klausimai, pasiūlytos bendradarbiavimo perspektyvos, pasidalinta gerąja „Skaitymo festivalio“, „Skaitymo iššūkiu“, duomenų bazių panaudojimo, Vilnijos krašto bibliotekų asociacijų veiklos patirtimi. Taip pat buvo paskelbti geriausio metų Vilniaus regiono bibliotekininko konkurso „Riešutas“ laimėtojai.

Trakų viešojoje bibliotekoje darbuotojams vyko šie mokymai: „Vartotojų teisės“, „Gilė“ elektroninės paslaugos“, „Skaitmeninių lyderių, konsultantų ir bibliotekininkų mokymai II ciklas, 1 dalis“, „Skaitmeninių lyderių, konsultantų ir bibliotekininkų mokymai II ciklas, 2 dalis“.

Iš viso kvalifikaciją kėlė 42 darbuotojai 223 kartus. Iš jų:

	LBD	Nacionalinėje M. Mažvydo bibliotekoje	Vilniaus apsk. A. Mickevičiaus viešojoje bibliotekoje	VIPT	Kitose mokymo įstaigose
VB darbuotojai	7	9	7	30	49
Miesto filialų darbuotojai	6	6	3	8	17
Kaimo filialų darbuotojai	7	2	11	36	25

Viešoji biblioteka, būdama metodinio darbo centru rajone, vykde šias funkcijas:

2019 metais į bibliotekos filialus buvo išvykta 65 kartus;

Pagal numatytą veiklos planą vyko 6 patikrinimai padaliniuose, iš jų:

- 4 kaimo filialų pilni veiklos patikrinimai, kurių tikslas buvo išanalizuoti bibliotekų veiklos rezultatus, pateikti pasiūlymus bibliotekinės veiklos tobulinimui;
- Bražuolės, Bijūnų, Onušio ir Senujų Trakų kaimo filialuose atlikti veiklos patikrinimai, kurių metu tikrinta: veiklos apskaita, dokumentų tvarkymas, gyventojų bibliotekinio aptarnavimo organizavimas, darbas su spaudinių ir kitų bibliotekinių dokumentų fondais, inf. sistemos organizavimas, kraštotyros veikla, darbas su skolininkais;
- 2 kaimo filialų dokumentų fondo patikrinimai: Aukštadvario ir Šklėrių filialuose tikrintas spaudinių ir kitų bibliotekinių dokumentų fondas;
- Atlikti Bražuolės, Onušio ir Senujų Trakų filialų fondų patikrinimai dėl darbuotojų kaitos;
- Keičiantis darbo pobūdžiui, modernizuojant paslaugas, priimti ir apmokyti 5 nauji darbuotojai.

Projektinė veikla

2019 m. SVB vykde 7 kultūrinius projektus, kurių vertė 19 780,00 Eur:

Kultūros rėmimo fondo, ES atstovybės Lietuvoje, Kino centro dalinai finansuojamus: edukacinę programą „BLYKSTĖ 2019“ (tęstinis), „TRIO: dailė+muzika+poezija“, „Atrask komiksus su TraKiu!“, „Europos diena Trakuose“, „Migruojantis kinas 2: kino vakarai tęsiasi“ ir kt.

Trakų rajono savivaldybės finansuojami projektai, renginiai, užsiėmimai: Vaikų socializacijos programa „BŪK besidomintis, unikalus ir kūrybiškas!“, „J. Tuma–Vaižgantą prisimenant“ – dvi

išvykos su moksleiviais į Panevėžio r., Ustronėje įsikūrusį J. Tumo-Vaižganto ir knygnešių muziejų; paskaita „Sveiko gyvenimo link“ ir susitikimas su Andriumi Pauliukevičiumi bei Ilka Adams, knygų „Tobulas kūnas per 100 dienų“, „Supermaistas“ pristatymas; karpinių edukacija „Vasarą palydint – naujos galimybės“; knygos „Istorijos skanėstai“ pristatymas ir kūrybinės dirbtuvės su Audrone Meškauskaite ir Inga Dagile; susitikimas su dailininku ir vaikiškų knygų autoriumi Kęstučiu Kasparavičiumi; susitikimas su vaikų rašytoju Tomu Dirgėla; knygos „Draugystė ant straublio galo“ pristatymas su autoriumi Mariumi Marcinkevičiumi; edukacinis užsiėmimas su aktoriumi J. Narvidu; Mariaus Lasinsko paskaita-diskusija „Vaistažolės – maistas ir vaistas“; „Pasakų kūrimo dirbtuvėlės“ su dailininku ir rašytoju Pauliumi Juodišiumi; edukacinis užsiėmimas „Ebru menas ir terapija“; literatūrinė-muzikinė programa „Tėvynė Lietuva – mielesnė už sveikatą“; jubiliejinis Dusmenų filialo 70-mečio renginys „Biblioteka ir knygos kelias“; kūrybinės dirbtuvės „Dekupažas – nuostabus daiktų dekoravimo menas“; autorinis Laimos Petronienės poezijos terapijos vakaras „Tik prisimink“; popietė „Apkabink savo kraštą“; renginys Žemaitijos metams „Ons muok žemaitiška rokouties“; susitikimas su vaikų rašytoju Virgiu Šidlausku „Mano spalvotas ir gražus pasaulis“; susitikimas su Aušra Adomavičiene; kūrybinės dirbtuvės vaikams „Popieriaus koliažo technika“; edukacinis užsiėmimas – fraktalų piešimas ir Brigitos Paulauskienės knygos „Nusipiešk gyvenimą, kokio nori“ pristatymas; „Knygos teatro“ spektaklis „Baltas Niekas arba Draugystė tyliai“.

VIII. PERSONALAS

Darbuotojų skaičius:

Ataskaitiniais metais SVB dirbo 45 darbuotojai, iš jų profesionalių bibliotekininkų – 36.

Profesionalių bibliotekininkų išsilavinimas:

- Aukštasis – 33
- Aukštesnysis – 8
- Kita – 4

	Darbuotojų veiklos efektyvumo rodikliai		
	2019 m.	2018 m.	2017 m.
Vartotojų sk. vienam bibliotekininkui	250	253	249
Lankytojų sk. vienam bibliotekininkui	4 468	4 419	4 407
Dokumentų išduotis vienam bibliotekininkui	9 111	9 236	9 289

IX. MATERIALINĖ BAZĖ

Patalpų būklė

Lentvario filialas – vienas didžiausių VB filialų – perkeltas į rekonstruotas buvusio kino teatro patalpas.

2019 m. Suaugusių vartotojų skyriaus Periodikos skaitykloje buvo įrengtas kondicionierius, kuris, esant šalčiui, reguliuojasi ir palaiko reikalingą šildymui temperatūrą. Analogiškai – esant karščiui, palaiko vėšą. Interneto skaitykloje buvo pakeisti kompiuteriai, taip pat buvo gauti kūrybinis bei programavimo paketai, leidžiantys žingeidiems vartotojams gilinti esamas IT žinias.

Krosnimis apšildomi: Bijūnų, Bražuolės, Paluknio, Šklėrių filialai. Bražuolės filialas neturi sanitarinių mazgų, Šventininkų filialo sanitariniai mazgai yra lauke. Šiuose filialuose būtinas patalpų remontas, baldų atnaujinimas.

Daugelis filialų nepritaikyti neįgaliesiems: siauri praėjimai tarp knygų lentynų, prie įėjimų trūksta pakilimų (pandusų), trūksta specialios įrangos. Trakų viešosios bibliotekos suaugusiųjų aptarnavimo sk, Vaikų literatūros sk., Tiltų ir Rykantų filialai įsikūrę antrame pastatų aukšte, kad turintys judėjimo negalią ir senyvo amžiaus lankytojai galėtų naudotis jų teikiamomis paslaugomis, reikalingi liftai.

Vykdam projektą „Prisijungusi Lietuva“, atnaujinta kompiuterinė įranga, gauti kūrybinis bei programavimo paketai.

Bendras bibliotekų patalpų plotas 2019 m. – 2 418 kv. m, (2018 m. 2 418 kv. m), naudingas plotas bibliotekos funkcijoms atlikti – 2 230 kv. m.

2019 m. iš rajono biudžeto gauta 660 840,00 Eur.

Iš rajono biudžeto buvo gauta	660 840 Eur. Iš jų:
Darbo užmokestis	542 183
Soc. draudimo įmokos	7 920
Likusios panaudotos lėšos	110 737
Komunalinės paslaugos	8 500
Ryšių paslaugų įsigijimų išlaidos	6 650
Transporto išlaikymo ir transporto paslaugų įsigijimo išlaidos	1 500
Kitų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	66 046
Komandiruočių išlaidos	892
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nuomos išlaidos	3 855
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos	20 434
Kvalifikacijos kėlimo išlaidos	460
Informacinių technologijų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	2 400

Pajamos ir išlaidos:

Iš viso 2019 m. Trakų SVB išlaidos – 705 740 Eur.

Papildomai iš kitų šaltinių gauta 107 402 Eur, iš jų:

- Fizinių, juridinių asmenų parama 3 149 Eur;
- Fondų komplektavimui iš Kultūros ministerijos 27 527 Eur;
- Kultūros rėmimo fondo, ES komisijos atstovybės Lietuvoje, Trakų rajono savivaldybės finansuota projektų už 19 780 Eur;
- Lentvario filialo įrengimui 50 000 Eur;
- Už mokamas paslaugas 2 500 Eur;
- Neformalusis švietimas 4 446 Eur.

IŠVADOS

Savivaldybės skirtas finansavimas filialų modernizavimui ir materialinės bazės pagerinimui suteikia galimybę pastatų remontui, naujų baldų įsigijimui, tai lemia paslaugų kokybės gerinimą.

Projektinės veiklos vykdymas, skaitytojų aptarnavimas ir kino filmų demonstravimas netradicinėse erdvėse, patrauklus paslaugų ir renginių viešinimas skatino gyventojų susidomėjimą biblioteka.

Viešoji biblioteka ir filialai glaudžiai bendradarbiavo su savivaldybės, kultūros, švietimo įstaigomis, nevyriausybinėmis organizacijomis, rašytojais, menininkais, sėkmingai organizavo renginius bei kitas bendras veiklas, tai lėmė padidėjusį renginių skaičių.

Lankytojų skaičius, lyginant su 2018 m., padidėjo. Juos pritraukti padėjo aktyvi, įvairiapusiška bibliotekos vykdoma veikla: organizuojami renginiai, vykdomos akcijos, kino filmų peržiūros, vedami intelektualūs žaidimai, kompiuterinio raštingumo mokymai, edukaciniai užsiėmimai ir kt.

2019 metais dokumentams įsigyti lėšų skirta šiek tiek daugiau nei 2018 metais, tačiau, nuolat kylant išleidžiamų knygų kainoms, toks nežymus padidėjimas teigiamo poveikio naujų knygų kiekio įsigijimui nedaro.

Šiais metais nurašyta dokumentų daugiau nei įsigyta naujų: buvo tvarkomi kaimų filialų fondai, nurašyta daug pasenusių, susidėvėjusių ir aktualumą praradusių dokumentų.

Tęsimas LIBIS diegimas, visi VB filialai jau susikūrę savo elektroninius katalogus. Automatizuoti Trakų VB skaitytojų aptarnavimo ir Vaikų literatūros skyriai, Lentvario ir Rūdiškių filialai, 2019 m. – Aukštadvario ir Paluknio filialai.